

Beslutad av: Anna-Karin Goddard, rektor

Datum: 2025-12-08

Dokumentet gäller för: *Långängskolan*

Dokumentansvarig: Anna-Karin Goddard, rektor och Sofia Florén, biträdande rektor

Ärendenummer: 25/BIN/344

Plan för arbetet mot kränkande behandling och diskriminering

Plan

Anger en tydlig beskrivning om vad och när något ska göras samt vem som ansvarar för genomförandet.

HALLSBERGS
KOMMUN

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Kartläggning av risker	3
2.1	Uppföljning föregående läsårs åtgärder	3
2.2	Nuläge	4
2.2.1	Trygghetsenkäten/den kommungemensamma elevenkäten	4
2.2.2	Draftit	5
2.2.3	Sammanställning av prioriterade problemområden	5
3	Analys av orsaker	6
4	Översikt och planering av åtgärder	6
5	Implementering av planen	9
6	Rutiner för att åtgärda befarade kränkningar	9
6.1	Rutiner för upptäckt	9
6.2	Rutiner för att utreda och åtgärda	10
6.3	Främjande insatser	11
6.3.1	Insatser	11
6.3.2	Förebyggande arbete	11
6.3.3	Åtgärder	12
7	Bilagor	13
7.1	Bilaga 1 - Relevant lagstiftning	13
7.1.1	Skollagen (2010:800)	13
7.1.2	Diskrimineringslag (2008:567)	13
7.1.3	Barnkonventionen	15

1 Inledning

Huvudmannen för förskola och skola ska varje år se till att det upprättas en plan över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling och diskriminering av barn och elever. Planen ska innehålla en uppföljning av föregående års åtgärder samt en planering av de åtgärder som ska genomföras kommande år. I Hallsbergs kommun är upprättandet av denna plan delegerat till rektor enligt punkt 2.14 i delegationsordningen.

En plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen (2010:800) ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad¹.

Relevant lagstiftning för att upprätta denna plan redovisas i bilaga 1.

2 Kartläggning av risker

2.1 Uppföljning föregående läsårs åtgärder

Planen som upprättades för läsåret 2024/2025 hade ett fokus på att få en ökad trygghet på skolan för eleverna och för att kunna jobba med ökad trygghet skulle vi även få med eleverna i arbetet. Skolans uppdrag var att implementera "Planen för arbetet mot kränkande behandling och diskriminering" och att följa upp den kontinuerligt. Planen skulle implementeras i varje arbetslag där skolans utvecklingsledare skulle vara den drivande kraft som skulle göra att planen fick en förankring på skolan som helhet.

Under läsåret 2023/2024 gjordes det en inventering och både vuxna och elever kom fram till att rasterna var en otrygg stund under skoldagen. Inför läsåret 2024/2025 beslutades det att vi fortsatt skulle ha ett medvetet arbete för att trygga upp våra raster. Varje klass fick återigen se den rastfilm elevrådet gjort för att påminna och förankra de regler och rutiner Långängskolan har för raster. Under läsåret har mentorer och elever jobbat med att följa upp reglerna för att visa att de behövs för att det ska bli en trygg stund. Däremot tog vi bort rastzonerna för att personalen upplevde att eleverna inte var i de zonerna de var placerade på utan de ville vara mer rörliga på hela skolgården. Vi valde dock att ha kvar en zon och det var på fotbollsplanen där det alltid måste finnas vuxna och där eleverna också känner att det alltid behöver finnas en vuxen.

Under läsåret som gått har trygghetsteamet jobbat med att se över rutiner och riktlinjer för hur en kränkingsanmälan i Drafit ska se ut. Det har även kommit riktlinjer på kommunnivå för att det ska finnas en likvärdighet i vår kommun när en kränkingsanmälan ska skrivas och hur en kränkingsanmälan ska se ut.

¹ SFS 2016:1011

Som ett ytterligare steg i det främjande och förebyggande arbetet har all fritidspersonal fått en introduktion och utbildning i Trygghetscirkeln av skolans elevhälsa. Utbildningen har sedan tidigare all undervisande personal gått och den syftar till att som personal få en större förståelse och kunskap om hur våra elevers bakgrund påverkar beteenden och hur viktig anknytning är för att alla våra elever ska må bra.

Som ett ytterligare steg i trygghetsarbetet har vi haft en föreläsning med läraren Jonas Nilsson som pratade om relationens betydelse för att skapa en trygg miljö kring eleverna.

2.2 Nuläge

2.2.1 Trygghetsenkäten/den kommungemensamma elevenkäten

I den kommungemensamma elevenkäten och Skolinspektionens enkät i åk 5 finns frågor som handlar om tryggheten på skolan. För att kunna få ett underlag som speglar elevernas upplevda känsla av trygghet så har elevsvaren i den kommungemensamma elevenkäten också vägts in då vi förra läsåret såg en minskning av tryggheten på skolan framför allt bland de äldre eleverna. När vi analyserar och går igenom svaren ser vi att tryggheten bland våra äldre elever har ökat och ligger på 88%, i åk 5 ligger siffran på 83%, det är en ökning från föregående läsårs siffra på 77 %. Eleverna i F-3 har däremot sjunkit från 82 % till en nulägessiffra på 72%.

Långängskolan har en egen trygghetsenkät som genomförs 2 gånger/läsår. Trygghetsteamet ansvarar för att enkäten kommer ut till alla mentorer och elever. Mentorernas uppgift är att säkerställa att alla elever gör enkäten så att trygghetsteamet kan få in underlag som ger ett nuläge kring elevernas upplevda trygghet på skolan. Under förra läsåret gjordes skolans enkät i slutet av varje termin och på våren 2025 upplevde 95,95% av de elever som svarat på enkäten att de alltid eller ofta trivs på Långängskolan. 91,71% känner sig alltid eller ofta trygga på skolan och 92,91% upplever att det finns vuxna som de litar på.

Matsalen lyfts bland flera elever som en plats där det är jobbigt att vara för att det händer något hela tiden och att det inte är lugnt och trivsamt. Det är rörigt, trångt och många barn och vuxna på samma ställe och i en ständig rörelse. Elevrådet tog tag i den frågan och gjorde en film där de filmade matsalen tillsammans med lärare och elever där de pratade och berättade om hur vi alla ska vara mot varandra i matsalen och vad vi behöver tänka på för att miljön där ska bli bättre. Filmen har visats i varje klass under läsåret 2024/2025.

Eleverna lyfter även i enkäten att de önskar att trygghetsteamet går runt i alla klasser och presenterar sig och berättar vad de gör för att öka tryggheten på skolan.

2.2.2 **Draftit**

Draftit är kommunens digitala ärendesystem för att dokumentera skolans kränkningar. Under läsåret 2024/2025 har det inkommit 168 ärenden. Av de ärendena var 91,8% kränkningar. Könsfördelningen av de som varit utsatta är 51,22% pojkar och 47,97% flickor och gällande utsättare är fördelningen 83,45% pojkar och 15,11% flickor. Den plats där flest kränkande handlingar ägde rum under föregående läsår var på skolgården där siffran var 35,57%. Skolgården var även den plats där flest kränkningar ägde rum förra läsåret men vi ser att det är en ökning från föregående läsår. Övriga platser där det förekom en högre andel kränkande handlingar var klassrum 17,14%%, och kapprum 10,71%, det har däremot blivit en minskning av kränkningarna i både klassrum och kapprum mot föregående läsår.

Under föregående läsårs plan för arbete mot kränkande behandling och diskriminering genomfördes ett arbete för att trygga upp och därigenom minska antalet kränkningar i specifika områden på skolan såsom omklädningsrum och idrottssal. Under förra läsåret låg andelen kränkningar i tjejernas omklädningsrum på 1,43% och i pojkarnas omklädningsrum på 4,29%. Det har skett en marginell minskning i omklädningsrummen jämfört med föregående läsår.

De flesta kränkningarna bedömdes som fysiska (42,58%), psykosociala (11,61%) eller verbala (35,48%). Det är en ökning från föregående läsår gällande de verbala kränkningarna.

2.2.3 **Sammanställning av prioriterade problemområden**

Implementering av planen för arbete mot kränkande behandling och diskriminering har skett av respektive utvecklingsledare i samtliga arbetslag. Planen har presenterats men hur arbetet fortlöpt har inte följts upp som det var planerat i förra årets plan. Arbetet med att trygga upp rasterna har till viss del tagits bort utifrån en önskan från pedagogerna då de ansåg att eleverna inte var i de zonerna som vi hade markerat. Den zon som funnits kvar är den på fotbollsplanen. Utifrån den förändring vi gjorde med att plocka bort zonerna ser vi att antalet kränkningar på skolgården har ökat igen under det gångna läsåret. Att ta bort zonerna skulle kunna vara en orsak till att kränkningarna ökat igen.

Implementeringen av skolans trygghets- och ordningsregler har skett av varje mentor i respektive klass. Det har tagits fram bildstöd till reglerna och de har varit tillgängliga att skriva ut. Vid vissa gemensamma utrymmen har dessa regler varit uppsatta till exempel utanför matsalen men även i musik och slöjdsal har reglerna funnits uppsatta. Vid uppstarten av läsåret upptäckte vi att implementeringen av trygghetsreglerna har varierat på skolan. Elevrådet ska även få i uppdrag att titta igenom reglerna för att se utifrån ett elevperspektiv om det behöver göras förändringar. Elevrådet kommer även att ta med sig frågan ut i respektive klass så att alla skolans elever får möjlighet att tycka till.

3 Analys av orsaker

Pedagogerna jobbar med trygghetsfrågor både i sina egna klasser, på fritidshemmet och även i arbetslagen. Däremot sker det i parallella spår mot det arbete som trygghetsteamet arbetar med. Det skapar i vissa fall en osäkerhet kring systematik och ansvarsfördelning. Det systematiska arbetet behöver förtydligas och genomsyra arbetet i alla led.

För att komma ännu längre i det främjande och förebyggande trygghetsarbetet behöver systematiken implementeras på ett mer tydligt sätt. Trygghetsarbetet behöver vara än mer adekvat och specifikt med utgångspunkt i elevernas upplevelser. Utifrån det blir det viktigt att involvera eleverna mer i skolans trygghetsarbete. Som ett första steg ska elevrådet få en större delaktighet och finnas som ett stöd i hur vi kan undersöka glädjen och tryggheten på skolan.

Tidigare har skolan arbetat aktivt med rastaktiviteter och det har skapat ett stort engagemang bland våra elever. Under läsåren som varit har det inte genomförts rastaktiviteter så som önskats då personal som varit ansvariga fått andra uppdrag inom skolans organisation. Organisationen kring och möjligheten och intresset av att driva rastaktiviteter gick inte ihop med önskemålet om rastaktiviteter från såväl personal som elever. Det blev i stället en helt annan typ av raster och fritidstid där personalen inte var lika engagerade i aktiviteter. Eleverna har inte haft samma möjlighet till erbjudna och vuxeninitierade aktiviteter och det har bidragit till att rasterna inte är så aktiva för eleverna som önskat. Eleverna önskar att fler aktiviteter erbjuds och att det är aktiva vuxna ute på rasterna som är mer engagerade i aktiviteter.

4 Översikt och planering av åtgärder

Risk	Vad ska göras?	När?	Vem är ansvarig?	När och med vilka ska uppföljning ske (elever, personal och vårdnadshavare)?
1	Implementera plan för arbetet mot kränkande behandling och diskriminering	Pågående	Utvecklingsledarna i respektive arbetslag.	Utvecklingsledarna och arbetslagen ansvarar för att planen följs och följs upp kontinuerligt under hela läsåret för att sedan göra en analys av läsårets trygghetsarbete i slutet av läsåret, maj 2026. Uppföljningen görs via arbetsplaner i arbetslagen och

				synpunkter hämtas in från eleverna.
2	Trygga upp rasterna	Kontinuerligt	Utvecklingsledarna tillsammans med fritids.	Uppföljningen görs regelbundet med eleverna där vi utvärderar och lyssnar på hur vi kan utveckla rasterna ytterligare. Finns med som en punkt på varje klassråd/elevråd. Elevrådet får en roll i att vara ögon och öron på rasterna för att fånga mer vad som händer.
3	Implementering av skolans trygghetsregler	Pågående	Utvecklingsledarna tillsammans med trygghetsteamet och elevrådet	Trygghetsteamet har ett pågående främjande och förebyggande arbete tillsammans med elevrådet där tryggheten på skolan är huvudpunkten. Trygghetsteamet finns med på några elevråd under läsåret där trygghetsfrågor lyfts upp särskilt. Utvecklingsledarna och arbetslagen ansvarar för att reglerna följs och följs upp kontinuerligt under hela läsåret för att sedan göra en analys av läsårets trygghetsarbete i slutet av läsåret, maj 2026. Uppföljningen görs med arbetslagen och eleverna. Viktigt att arbetet lyfts på klassråd och att sedan elevrådet finns med i processen i revideringen och utvärderingen.
4	Systematiskt trygghetsarbete i klasserna	Kontinuerligt	Mentorer	På varje klassråd finns en punkt på dagordningen som heter "Tryggheten i klassen", där man arbetar med tryggheten i

				klassen utifrån veckans nuläge.
	Trygghetsvandring	Minst 1 gång/termin	Mentor och utvecklingsledarna	Varje mentor sammanställer det klassen har kommit fram till är otrygga platser. Sedan tar man med sig det till sitt arbetslag som där sammanställer de platser som är otrygga för hela arbetslaget. Utvecklingsledaren tar sammanställningen med sig till LG där det görs en övergripande sammanställning som sedan respektive arbetslag gör en plan för hur de här platserna ska tryggas upp.
	Elevdelaktighet	Kontinuerligt genom klassråd och elevråd	Mentor, ansvarig lärare för elevrådet	Utifrån planen och klassrådsprotokollet görs en planering upp för hur eleverna kan göras mer delaktiga i skolans trygghetsarbete. Klassrådet och elevrådet är två viktiga arenor för att fånga elevernas tankar och funderingar.

Efter färdigställandet av "Plan för arbetet mot kränkande behandling och diskriminering" presenteras den i skolans ledningsgrupp. Efter det kommer skolans utvecklingsledare ta med planen ut i respektive arbetslag och gå igenom den. Till planen ska varje arbetslag lägga upp en egen planering över hur trygghetsarbetet ska se ut och följas upp kontinuerligt under läsåret utifrån framgångsfaktorer och utvecklingsområden. I slutet av läsåret görs en större utvärdering i arbetslagen utifrån det egna trygghetsarbetet men även i det övergripande trygghetsarbetet på skolan som helhet. Underlag till utvärderingen arbetas fram av skolans trygghetsteam och ledningsgrupp.

Inför läsåret 25/26 är det också viktigt att vi får med mer av elevernas tankar och åsikter. Genom att förstärka vikten av kontinuerliga klassråd där punkten "Tryggheten i klassen" finns med kommer skolans mentorer att fånga upp nuläget i sin egen klass. Inför varje elevråd kommer någon form av trygghetsfråga att

lyftas och diskuteras för att sedan ge en återkoppling till klasserna och trygghetsteamet.

För att fortsätta jobba med rasterna som fortsatt är ett område på skolan där flertalet av våra kränkningar inträffar behöver skolan jobba fram tydligare rutiner och aktiviteter som stimulerar eleverna under deras raster. Skolan behöver se över sin organisation för att se vilka möjligheter det finns att få till rastaktiviteter och en mer trygg och stimulerande rast. Zonerna som utvecklingsledarna jobbade fram under förra läsåret ska utvärderas och planeras in igen. Elevernas upplevelse av att personalen inte är synlig är ett prioriterat område som trygghetsteamet tillsammans med utvecklingsledarna ska fortsätta att arbeta med.

5 Implementering av planen

Under höstterminen 2025 kommer utvecklingsledarna delge varje arbetslag innehållet i "Plan för arbetet mot kränkande behandling och diskriminering". Implementeringen består av följande steg:

- Trygghetsteamet till ledningsgruppen
- Ledningsgruppen (utvecklingsledarna) till arbetslagen (pedagoger)
- Pedagoger till elever
- Pedagoger till vårdnadshavare
- Trygghetsteamet till elevrådet

För att det ska finnas en tydlighet kring planen kommer biträdande rektor att gå igenom planen för skolans ledningsgrupp och sedan ska utvecklingsledarna sprida planen i varje arbetslag. Det kommer läggas mycket fokus på att hålla i planen och jobba med den för att öka tryggheten.

6 Rutiner för att åtgärda befarade kränkningar

6.1 Rutiner för upptäckt

- Skolpersonal finns ute på skolgården under elevernas raster, samt i direkt anslutning till skoldagens början och vid skolbussen vid skoldagens slut. Detta enligt ett löpande schema för rastvårdskap.

- Skolan har ett Trygghetsteam som träffas varje vecka för att stämma av nuläget på skolan.

-Systematiskt värdegrundsarbete sker kontinuerligt i arbetslagen.

- Skolans personal är aktiva och forskande i sitt förhållningssätt och genomför kontinuerliga samtal med elevgrupper och enskilda elever för att få vetskap om eventuella kränkningar.

- Utvecklingssamtal hålls en gång per termin för varje elev, där trygghetsfrågor kan diskuteras. Där behov föreligger genomförs samtal vid fler tillfällen under terminen.
- Vårdnadshavare uppmanas att ha ett nära samarbete med mentor och att ta kontakt om det finns funderingar/oro eller om barnet berättar för dem om otrygghet eller kränkningar.
- Skolsköterskan har hälsosamtal med eleverna i årskurs 2, 4 och 6.
- Trygghetsteamet genomför enkäter 2ggr/läsår med eleverna.
- Den kommungemensamma enkäten genomförs på våren för såväl elever som vårdnadshavare.
- Trygghetsvandring där varje klass tillsammans med mentor går runt på skolans område för att kartlägga otrygga platser.

6.2 Rutiner för att utreda och åtgärda

Vid kännedom om att kränkande behandling skett ska arbetsgången ske på följande sätt:

1. Den personal som får kännedom om att en elev ansett sig blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, ska anmäla detta genom fylla i en anmälan om befarad kränkning i Draftit. Uppgifter om att kränkning skett kan till exempel komma från elev, lärare, vårdnadshavare, anonym eller annan personal i verksamheten.
2. När rektor får kännedom om att kränkande behandling skett anmäls uppgifterna till huvudman (bildningsförvaltningen).
3. Rektor i samråd med Trygghetsteamet avgör om inkommen anmälan och utredning behöver utredas ytterligare med åtgärder eller om händelsen kan anses utagerad och avslutad. Om fler elever blivit utsatta i aktuell händelse ska anmälan och utredning upprättas för respektive elev. Ärendet kan avslutas om kränkningen var av mildare form och om det var en engångsföreteelse. I detta fall arbetar ansvariga pedagoger vidare med ärendet genom att följa upp och utvärdera situationen. Ansvarig pedagog för anmälan av befarad kränkning ska kontakta vårdnadshavare för berörda elever och informera om vad som hänt samt att anmälan har upprättats.
4. Vid allvarigare form av kränkning eller vid upprepad kränkning involverar rektor skolans Trygghetsteam som ska utreda omständigheterna i det aktuella fallet och sätta in åtgärder. I detta skede är det viktigt att se till att händelsen blir utredd i den utsträckning att rektor kan få en helhetsbild av vad som hänt. Utredning ska genomföras även om elever eller vårdnadshavare uppger att de inte vill att händelsen ska utredas.
5. Rektor är ytterst ansvarig för att åtgärder genomförs som leder till att kränkningarna upphör och blir varaktigt lösta.
6. De personer inom Trygghetsteamet som ansvarar för utredning om kränkande behandling, ska följa upp och utvärdera insatta åtgärder

minst en gång/vecka under minst två veckor. Detta ska genomföras med den elev som blivit utsatt och den/de elever som utfört kränkningen. Uppföljning och utvärdering ska dokumenteras. Om det framkommer vid uppföljning att kränkningarna upphört kan ärendet avslutas. Om inte, ska nya åtgärder sättas in för att se till att kränkningen upphör. Trygghetsteamet informerar vårdnadshavare och ansvarig pedagog om ärendet avslutas eller om nya åtgärder sätts in.

6.3 Främjande insatser

De främjande insatserna sker kontinuerligt under hela läsåret och sker under skolans hela arbete över hela skoldagen. Det är en viktig del av skolans värdegrund. Detta arbete pågår alltid och utan att något särskilt har hänt.

6.3.1 Insatser

- Revidera och förankra trygghetsregler och förhållningssätt.
- Kontinuerliga samtal i klasser om värdegrundsfrågor samt om livet på nätet.
- Alltid medvetet placerade vuxna ute på rasterna.
- Planerade rastaktiviteter
- Fasta platser i matsalen och under lektioner tilldelade av pedagoger.
- Lärare gör alltid gruppindelningar i undervisningssituationen.
- Ett medvetet tänk om hur vi använder oss av skolgårdens ytor, gränser och tillåtna områden för olika elevgrupper.
- En mobilfri skola, eleverna lämnar in sina telefoner vid dagens början och får tillbaka dem vid dagens slut.
- Ett förhållningssätt där "Alla barn är allas".
- Trygghetsteamets främjande, förebyggande och i vissa fall åtgärdande arbete
- Inkluderande förhållningssätt hos pedagoger.
- Kontinuerliga samtal i arbetslagen angående trygghet, trivsel och elevvård.
- Handledning, så kallade "Bollplank", för personal med elevhälsoteamet.
- Fortsatt arbete med att starta upp tematiska föräldramöten.
- Fortsätta ett arbete med att skapa traditioner för att gynna vi-känslan och skapa en stolthet över Långängskolan.
- Fadderverksamhet
- Trygghetsvandring vid varje terminsstart, där varje klass tillsammans med mentor går runt på skolans område för att kartlägga otrygga platser samt för att förtydliga gränser och regler.

6.3.2 Förebyggande arbete

Syftet med det förebyggande arbetet är att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Som grund för det arbetet ligger skolans regelbundna kartläggningar av den egna verksamheten.

6.3.3 Åtgärder

- Trygghetsplanen ska finnas lättillgänglig i alla klassrum och ska arbetas med kontinuerligt.
- Varje arbetslag ska kontinuerligt och systematiskt arbeta med trygghetsplanen och de planerade åtgärder och prioriterade områden
- Återkommande avstämningar av arbetsplan för Trygghetsarbete i arbetslagen.
- Diskussioner på skolan om dokumentationen kring konflikter och kränkningar.
- Värdegrundsarbete i klasserna om språkbruk, normer och värden.
- All personal i skolan anmäler befarade kränkningar i Drafit
- Alla befarade kränkningar utreds och följs upp.

7 Bilagor

7.1 Bilaga 1 - Relevant lagstiftning

7.1.1 Skollagen (2010:800)

Kapitel 6 Aktiva åtgärder

Målinriktat arbete

6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 §§.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

7.1.2 Diskrimineringslag (2008:567)

Kapitel 1 Inledande bestämmelser

Lagens ändamål

1 § Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Lag (2014:958).

Kapitel 3 Aktiva åtgärder

Inledande bestämmelser

1 § Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Lag (2016:828).

Arbetet med aktiva åtgärder

2 § Arbetet med aktiva åtgärder innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att

1. undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten,
2. analysera orsaker till upptäckta risker och hinder,
3. vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas, och
4. följa upp och utvärdera arbetet enligt 1–3. Lag (2016:828).

3 § Arbetet med aktiva åtgärder ska genomföras fortlöpande.

Åtgärder ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt. Lag (2016:828).

Utbildning

Utbildningsanordnare

15 § Med utbildningsanordnare avses i detta kapitel den som bedriver

1. utbildning eller annan verksamhet enligt skollagen (2010:800),
2. utbildning enligt högskolelagen (1992:1434), eller
3. utbildning som kan leda fram till en examen enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina.

Lag (2016:828).

Utbildningsanordnarens arbete med aktiva åtgärder

16 § Utbildningsanordnaren ska inom ramen för sin verksamhet bedriva ett arbete med aktiva åtgärder på det sätt som anges i 2 och 3 §§. Lag (2016:828).

18 § Utbildningsanordnaren ska ha riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

Utbildningsanordnaren ska följa upp och utvärdera de riktlinjer och rutiner som finns enligt första stycket.

Lag (2016:828).

Samverkan

19 § I arbetet med aktiva åtgärder ska utbildningsanordnaren samverka med dem som deltar i sådan utbildning som avses i 15 § och med anställda i verksamheten. Lag (2016:828).

Dokumentation

20 § Utbildningsanordnaren ska varje år skriftligen dokumentera arbetet med aktiva åtgärder enligt 16 och 18 §§.

Dokumentationen ska innehålla

1. en redogörelse för alla delar av arbetet som det beskrivs i 2 och 3 §§,
2. en redogörelse för de åtgärder som vidtas och planeras enligt 18 §, och
3. en redogörelse för hur samverkansskyldigheten enligt 19 § fullgörs. Lag (2016:828).

7.1.3 Barnkonventionen

Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter

Artikel 2

1. Konventionsstaterna ska respektera och tillförsäkra varje barn inom deras jurisdiktion de rättigheter som anges i denna konvention utan åtskillnad av något slag, oavsett barnets eller dess förälders eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, funktionsnedsättning, börd eller ställning i övrigt.
2. Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro.

Artikel 12

1. Konventionsstaterna ska tillförsäkra det barn som är i stånd att bilda egna åsikter rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.
2. För detta ändamål ska barnet, i alla domstolsförfaranden och administrativa förfaranden som rör barnet, särskilt beredas möjlighet att höras, antingen direkt eller genom en företrädare eller ett lämpligt organ och på ett sätt som är förenligt med nationella procedurregler.

Artikel 14

1. Konventionsstaterna ska respektera barnets rätt till tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet.
2. Konventionsstaterna ska respektera föräldrarnas och, i förekommande fall, vårdnadshavares rättigheter och skyldigheter att på ett sätt som är förenligt med barnets fortlöpande utveckling ge barnet ledning då det utövar sin rätt.

3. Friheten att utöva sin religion eller tro får underkastas endast sådana inskränkningar som är föreskrivna i lag och som är nödvändiga för att skydda den allmänna säkerheten, rättsordningens grunder, folkhälsan eller den allmänna moralen eller andra personers grundläggande fri- och rättigheter.

Artikel 19

1. Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga lagstiftningsåtgärder, administrativa, sociala och utbildningsmässiga åtgärder för att skydda barnet mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp, medan barnet är i föräldrarnas eller den ena förälderns, vårdnadshavarens eller annan persons vård.

2. Sådana skyddsåtgärder bör, där så är lämpligt, innefatta effektiva förfaranden för såväl upprättandet av sociala program som syftar till att ge barnet och de personer som har hand om barnet nödvändigt stöd, som för andra former av förebyggande och för identifiering, rapportering, remittering, undersökning, behandling och uppföljning av fall av ovan beskrivna sätt att behandla barn illa och, där så är lämpligt, förfaranden för rättsligt ingripande.

Artikel 28

1. Konventionsstaterna erkänner barnets rätt till utbildning. I syfte att gradvis förverkliga denna rätt och på grundval av lika möjligheter ska de särskilt:

- (a) göra grundskoleutbildning obligatorisk och kostnadsfritt tillgänglig för alla,
- (b) uppmuntra utvecklingen av olika former av gymnasial utbildning inklusive såväl högskoleförberedande utbildning som yrkesutbildning, göra dessa tillgängliga och åtkomliga för varje barn samt vidta lämpliga åtgärder såsom införande av kostnadsfri utbildning och ekonomiskt stöd vid behov,
- (c) genom varje lämpligt medel göra högre utbildning tillgänglig för alla på grundval av förmåga,
- (d) göra utbildnings- och yrkesrelaterad information och vägledning tillgänglig och åtkomlig för alla barn,
- (e) vidta åtgärder för att uppmuntra regelbunden närvaro i skolan och minska antalet studieavbrott.

2. Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att disciplinen i skolan upprätthålls på ett sätt som är förenligt med barnets mänskliga värdighet och i överensstämmelse med denna konvention.

3. Konventionsstaterna ska främja och uppmuntra internationellt samarbete i utbildningsfrågor, särskilt i syfte att bidra till att avskaffa okunnighet och analfabetism i hela världen och för att underlätta tillgång till vetenskaplig och

teknisk kunskap och moderna undervisningsmetoder. Särskild hänsyn ska härvidtas till utvecklingsländernas behov.

Artikel 29

1. Konventionsstaterna är överens om att barnets utbildning ska syfta till att:
 - (a) utveckla barnets fulla möjligheter i fråga om personlighet, anlag och fysisk och psykisk förmåga,
 - (b) utveckla respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt för principerna i Förenta nationernas stadga,
 - (c) utveckla respekt för barnets föräldrar, för barnets egen kulturella identitet, språk och värden, för bosättningslandets och för ursprungslandets nationella värden och för kulturer som skiljer sig från barnets egen,
 - (d) förbereda barnet för ett ansvarsfullt liv i ett fritt samhälle i en anda av förståelse, fred, tolerans, jämställdhet mellan könen och vänskap mellan alla folk, etniska, nationella och religiösa grupper och personer som tillhör ett urfolk,
 - (e) utveckla respekt för naturmiljön.

2. Inget i denna artikel eller i artikel 28 får tolkas så att det medför inskränkning i den enskildes och organisationers rätt att inrätta och driva utbildningsinstitutioner, dock alltid under förutsättning att de principer som fastställts i punkt 1 i denna artikel iakttas och att kraven uppfylls på att undervisningen vid dessa institutioner ska stå i överensstämmelse med vad som från statens sida angetts som miniminorm.

Artikel 30

I de stater där det finns etniska, religiösa eller språkliga minoriteter eller personer som tillhör ett urfolk ska ett barn som tillhör en sådan minoritet eller ett sådant urfolk inte förvägras rätten att tillsammans med andra medlemmar av sin grupp ha sitt eget kulturliv, att bekänna sig till och utöva sin egen religion eller att använda sitt eget språk.